

NUORTEN
TURVASATAMAN

VUOSIKOOSTE 2022

NUORTEN TURVASATAMAN

VUOSIKOOSTE 2022

TEKIJÄT

ANNIINA HEISKANEN
KRISTA KOKKONEN
VAPPU TAIPALUS
MAYA WAITARA

KUVAT

NUORTEN TURVASATAMAN NUORET
JA TYÖNTEKIJÄT
CANVA KUVAPANKKI

2023 HELSINKI

VETUROINTI

OSALLISUUDEN AIKA

Pesäpuu ry

SISÄLLYSLUETTELO 2022

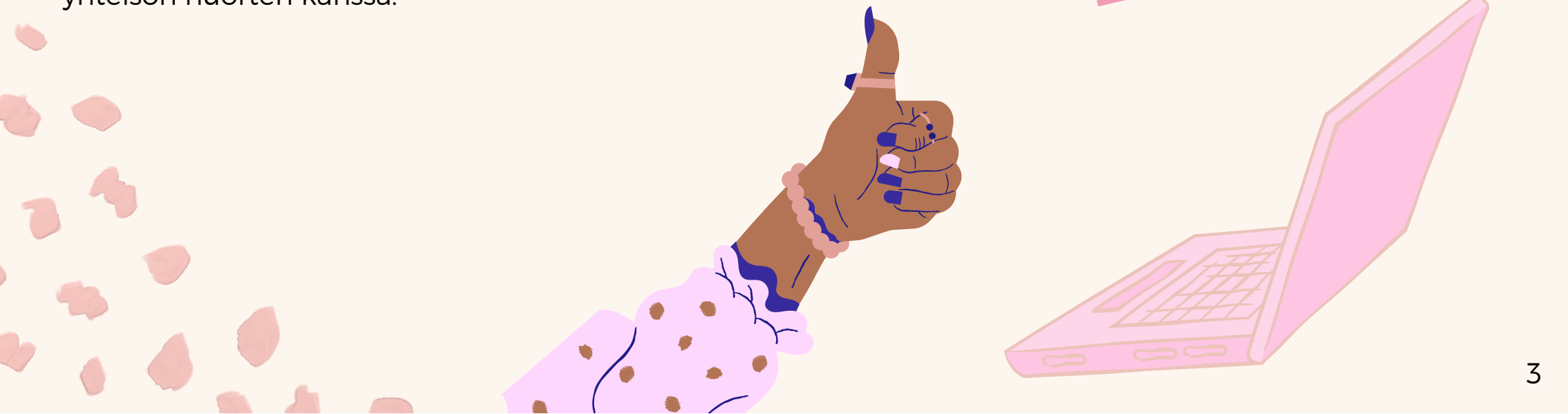
Alkusanat	3
Nuorten Turvasataman tiimi	5
Mikä on Discord?	6
Vuoden aikana järjestettyä toimintaa	7
Ilmiöt nuorten arjessa	8
• Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan	9
• Kokemukset neurovähemmistössä	12
• Väliinputoaminen palveluissa	16
• Itsetuhoisuus	21
• Vertaissuhteet	25
• Itsenäistyminen	32
• Opiskelu	38
• Voimavarat	43
Nuorten Turvasatamassa jakamia tuotoksia	47
Lopuksi	62
Lähteet	64

ALKUSANAT

Nuorten Turvasatama on Pesäpuu ry:n, Auta Lasta ry:n ja Osallisuuden Aika ry:n yhteinen, kolmivuotinen hanke vuodesta 2021 kevääseen 2024, jonka tarkoituksena on kehittää verkkovälitteistä tukea, vertaistukea ja osallistumismuotoja lastensuojelun asiakkaina olevien ja olleiden ihmisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Hanketta rahoittaa STEA.

Kokemustaustaiset työntekijät työskentelevät yhdessä yhteistyökumppanien kanssa projektipäällikön johdolla Nuorten Turvasatamassa tarjoten lastensuojelun piirissä oleville ja olleille henkilöille tukea, kannustusta, tietoa, mielekästä tekemistä, sekä kehittämisen- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toiminnan tavoitteena on vähentää yksinäisyyttä, lisätä hyvinvointia, vahvistaa osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia, sekä vahvistaa ammattilaisten ja päättäjien tietoa ja osaamista nuorten hyvinvointia tukevista asioista.

Toimintaa toteutetaan Turvasatama-nimisessä Discord-yhteisössä, joka mahdollistaa nimettömän, matalan kynnyksen ja vertaistuellisen osallistumismahdollisuuden kohderyhmän 13-29-vuotiaille nuorille verkkovälitteisesti. Turvasatama on auki 24/7. Toimintaa kehitetään yhdessä yhteisön nuorten kanssa.

Kokoamme hankkeessa vuosittain koosteen, jossa nostamme esiin vuoden aika toteuttamiimme toimintoja sekä Turvasataman nuorten arjessa esiin nousseita ilmiöitä ja avuntarvetta. Tämä vuosikooste tarjoaa katsauksen yhteisöimme nuorten arkea koskettaneisiin teemoihin vuonna 2022. Olemme koostaneet vuoden aikana Turvasatamassa niin yhteisillä kanavilla kuin työntekijöiden ja nuorten välisessä yksilötueessa puhututtaneita aiheita. Koontia olemme tehneet tilastoinnin ja työn arjen havaintojen pohjalta. Jotta koosteen sisältö vastaisi niitä asioita, jotka Turvasataman nuoret itse kokevat tärkeiksi, on sisältöjä pohdittu myös yhdessä nuorten kanssa Turvasatamassa. Koosteessa käytettyihin lainauksiin ja teoksiin on kysytty nuoren suostumus.

Turvasataman Discord-yhteisö on ainutlaatuinen väylä kuulla lastensuojelupalveluiden piirissä olevia ja olleita nuoria ja kerätä valtakunnallista tietoa heitä puhututtavista aiheista sekä kokemuksista eri palveluiden asiakkaina ja instituutioiden jäseninä. Turvasataman toiminta paikkaa tiedon ja ymmärryksen aukkoja suhteessa muuhun lastensuojelun kokemusasiantuntijatoimintaan mahdollistamalla jatkuvan yhteyden kohderyhmän nuoriin. Verkkovälitteisyys tarjoaa osallistumismahdollisuuksia myös niille nuorille, jotka kohtaavat erilaisia esteitä kasvokkaiseen toimintaan osallistumisessa.

Toukokuussa 2023

Nuorten Turvasataman tiimi

Anniina Heiskanen
Krista Kokkonen
Vappu Taipalus
Maya Waitara

NUORTEN TURVASATAMAN TIIMI

ANSKULI<3
ANNIINA HEISKANEN
YLLÄPITÄJÄ-ASiantuntija
AUTA LASTA RY, VETUROINTI

KRIDE
KRISTA KOKKONEN
PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ
PESÄPUU RY

YAMSKU
MAYA WAITARA
PROJEKTITYÖNTEKIJÄ
OSALLISUUDEN AIKA RY

WAPPENDAAL
VAPPU TAIPALUS
PROJEKTITYÖNTEKIJÄ
OSALLISUUDEN AIKA RY

 DISCORD

MIKÄ ON DISCORD?

Discord on pikaviestintä- ja VoIP-sovellus, joka toimii Windowsilla, macOS:llä, Androidilla, iOS:llä, Linuxilla sekä selaimessa. Discordissa yhteydenpito on mahdollista viesteillä ja puheluilla.

NUORTEN TURVASATAMA

Nuorten Turvasatama on Discord-sovelluksessa toimiva palvelin eli yhteisö, jonka tarkoituksena on kehittää nimettömyyteen perustuvaa verkkovälitteistä tukea, vertaistukea ja osallistumismuotoja lastensuojelun asiakkaina olevien ja olleiden ihmisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

VUOSI 2022 LUKUINA

LÄHETETTIIN YHTEENSÄ
290 456 VIESTIÄ.

290 456

JÄRJESTETTIIN YHTEENSÄ
147 TAPAHTUMAA
VERKKOVÄLITTEISESTI.

147

TAPAHTUMIIN OSALLISTUI
YHTEENSÄ 906 NUORTA.*

906

*Osallistujamäärä ei viittaa 906:een eri nuoreen

JÄRJESTETTIIN 30
ASIAANTUNTIJAVIERAILUA

30

JÄRJESTETTYÄ RYHMÄTOIMINTAA

ASiantuntijavierailijoita

Sua varten somessa
Nuorten Väestöliitto
1000 mielen tarinaa-hanke
TikTok-Sossut
YAD
Adhd-liitto /
Virtuaaliheimo-hanke
Lasinen lapsuus
YEE-hanke
SPR Nuorten Turvatalot, Digiraati
Ensi- ja turvakotien liitto
Kasper ry
Seta

Yhteistä tekemistä

Keskusteluhetkiä:

Turvalliset ihmissuhteet
Lapsuuden lempparit
Nuoret ja mielenterveys
Päihteet
Väkivallan muodot ja
tunnistaminen
Lastensuojelu ja sisarukset
Ukrainan tilanne
Seksuaalioikeudet
lastensuojelussa

Isommat tapahtumat:

Care Day-juhla
Vappujuhla
Back2School-festarit
Pikkujoulut

Yhteistä puuhailua:

Alias	Kokkilivet
Solo	Levyraati
Yatzy	Tietovisoja
Geoguesser	Palapelit
Bingo	Minecraft

**ILMIÖT
NUORTEN
ARJESSA**

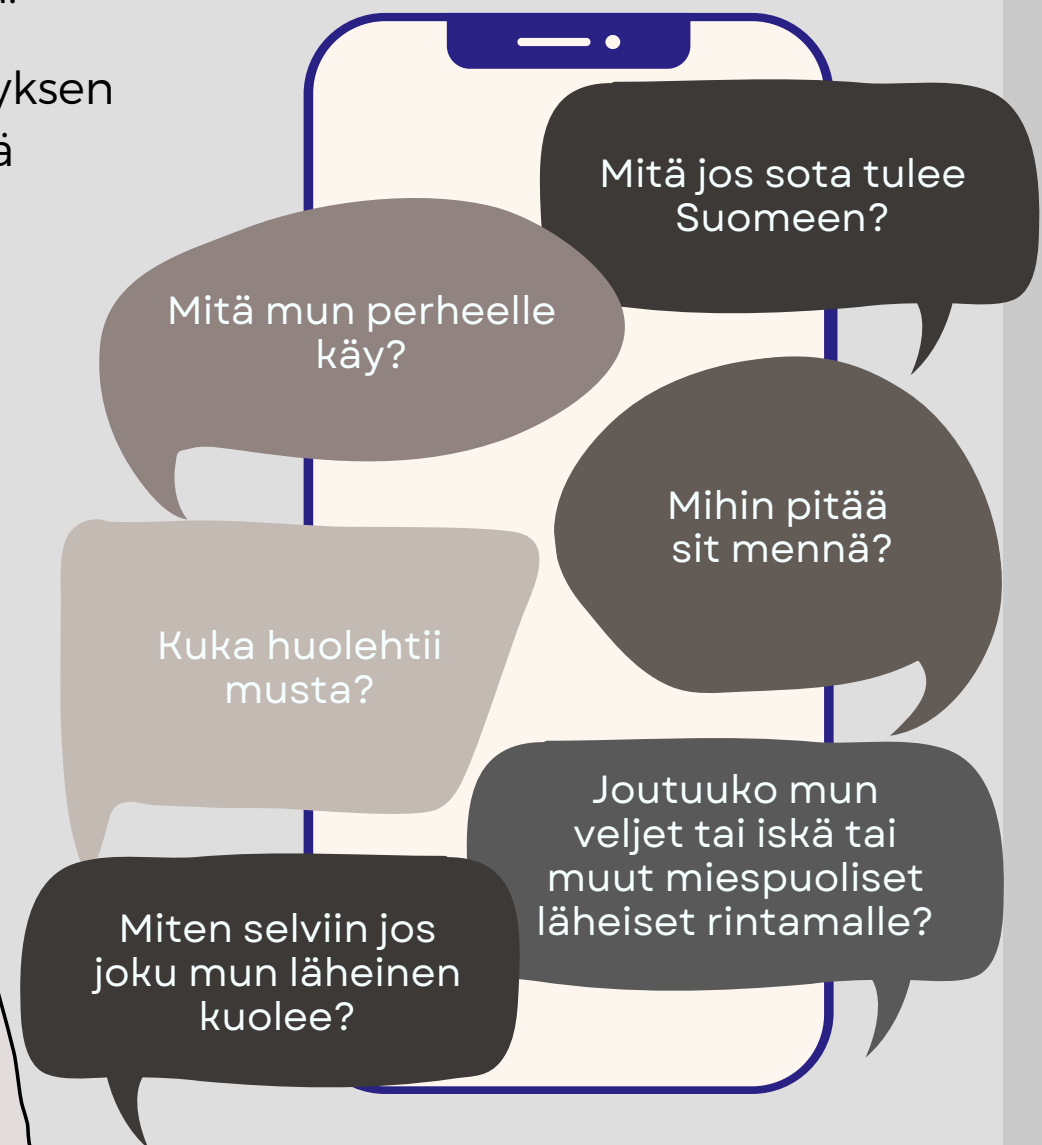
**VENÄJÄN
HYÖKKÄYSSOTA
UKRAINAAN**

24.2.2022 Eurooppaa kohtasi historiallinen kriisi Venäjän käynnistettyä hyökkäyksen Ukraina. Venäjän hyökkäys ja siitä seurannut sota aiheutti uudenlaista epävarmuutta maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Turvasatamassa perustettiin saman päivän aikana oma #Ukraina-kanava, jossa nuorten oli mahdollista keskustella tilanteen herättämästä pelosta, epävarmuudesta sekä muista tunteista ja ajatuksista. Samalla työntekijät pystyivät tarjoamaan luotettavaa tietoa kuulopuheiden ja Tiktok-videovirran vastapainoksi, sekä keskustelemaan keinoista rauhoittaa kriisitilanteesta syntyneitä voimakkaita mielen ja kehon reaktioita.

Turvasatamassa nuoria huolesti erityisesti hyökkäyksen ja sodan syttymisen mahdollisuus Suomessa, sekä kysymykset joukkotuhoaseista ja hypoteettisesta kolmannesta maailmansodasta.

Kriittistä keskustelua herättivät mm. Venäjän ja erityisesti Putinin poliittiset toimet, sosiaalisessa mediassa ja iltapäivälehdissä näkyvä viestintä aiheesta sekä Suomen hakeminen Natoon.

Nuorten akuutein huoli kuitenkin lieveni parin kuukauden sisällä.

Viimeinen viesti #Ukraina-kanavalla lähetettiin huhtikuun puolivälissä. Elokuussa kanava poistettiin käytöstä nuorten kokiessa, ettei erilliselle sotaan koskevalle kanavalle enää ole tarvetta. Myös Valtioneuvoston (2022) samana keväänä toteutetun Kansalaispulsssi-kyselyn mukaan alle 30-vuotiaat kokivat vähemmän huolta Ukrainan sodasta suhteessa vanhempiin ikäryhmiin. Myös Nuorisotutkimusseuran (2022) tutkimuksessa huoli maailmanpoliittisesta tilanteesta kasvoi iän ja oppiasteen myötä. 15-19-vuotiaista vastaajista yli puolet koki tuntevansa vain vähän epävarmuutta.

On tärkeää, että keskustelua maailmanpoliittisesta tilanteesta käydään nuorilähtöisesti ja ikätasoisesti.

Lapsilla ja nuorilla on oikeus luotettavaan tietoon, mutta samalla heillä on oikeus turvaan ja tavalliseen arkeen.

Aikuisten huolipuhe ohittaa herkästi nuorten oman kokemusmaailman.

**KOKEEMUKSET
NEURO-
VÄHEMMISTÖSSÄ**

Moni Turvasatama-yhteisössä keskustelevista nuorista on avoimesti kertonut neuropsykiatrisesta diagnoosistaan, kuten adhd:sta tai autismista.

Emme halua puhua tässä koosteessa diagnooseista häiriöinä, vaan tarkastelemme niitä piirteinä ja ominaisuuksina, jotka ovat tärkeä osa ihmisyden diversiteettiä, vaikka niihin liittyy myös haasteita.

Nuorten kokemuksissa Turvasatamassa näyttäytyvät ulossulkeminen, ohittaminen ja leimaaminen. Näitä negatiivisia kokemuksia on tullut eteen erityisesti koulussa ja terveydenhuollossa.

Oppimisympäristöä sekä koulunkäynnin ja oppimisen tukea ei ole aina osattu luoda neurovähemmistöön kuuluvan nuoren tarpeita vastaavaksi. Opettajien sekä ikätovereiden asennoituminen moninaisuuteen on saattanut olla negatiivista. Nuori on saatettu leimata “vaikeaksi tapaukseksi.” Monella on kokemusta myös koulukiusaamisesta.

Terveydenhuollossa nuoren oma kokemus ja kertomus piirteistään ja siihen liittyvistä haasteista on saattanut tulla toistuvasti ohitetuksi ja mitätöidyksi. Nuoret usein kuitenkin tunnistavat myös adhd:n tai autismin tuomat positiiviset puolet ja tärkeät voimavarat elämässään, kuten luovuuden, herkkyyden ja vahvan oikeudentajun.

Nuorten kokemuksissa Turvasatamassa näyttäytyvät ulossulkeminen, ohittaminen ja leimaaminen.

Turvasataman työntekijöiden tiiityöskentelyssä ADHD näyttäytyy vahvuutena, jota hyödynnetään omien mielenkiinnon kohteiden mukaisissa työtehtävissä.

Päätäjien sekä sote- ja kasvatustalouden ammattilaisten ymmärrystä ja ammattitaitoa neurovähemmistön kuuluvien ihmisten asemasta sekä erilaisista neuropsykiatrisista piirteistä ja niihin liittyvästä tuen tarpeesta tulisikin vahvistaa.

Neuropsykiatrisesti oireilevien nuorten hoito- ja kuntoutuspolkuja Suomessa selvittävässä tutkimuksessa on todettu, että alueittain on puutetta osaamisesta, aiheeseen perehtyneestä ja sitoutuneesta henkilökunnasta sekä taloudellisista resursseista (Lämsä, Santalahti ym. 2015).

Ymmärrys ja tuki on hajanaista ja yhdenvertaisuutta heikentävää. Oikeanlaisella ymmärryksellä ja systemaattisella tuella säästyttäisiin ensisijaisesti inhimilliseltä kärsimykseltä, mutta toisaalta myös monenlaisilta yhteiskunnan kuluilta, joita tällä hetkellä syntyy, kun neurovähemmistöön kuuluvia henkilöitä syrjäytetään.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

“Mä en ees haluu yhtään enempää diagnooseja, adhd-diagnoosi jo itsessään vaikeuttaa elämää enemmän kuin ite adhd.”

“ADHD ja autismin kirjon diagnoosit löytyy eli ne tuo hieman lisämaustetta elämään, mutta myös voimavaroja =^^=”

ADHD liiton Virtuaaliheimo-hanke vieraili Turvasatamassa vuonna 2022. Keskustelun aikana nostettiin esiin neuropsykiatrisia kuntoutusmahdollisuuksia

Haasteita neruokirjon ihmisille aiheuttavat kuitenkin ensisijaisesti sopivan tuen puute sekä yhteiskunnalliset rakenteet ja asenneilmapiirit, jotka ovat vielä monella tapaa syrjiviä ja esteellisiä.

- OMAVÄYLÄ
- PSYKOTERAPIA
- RYHMÄKUNTOUTUS
- NEUROPSYKIATRINEN KUNTOUTUS

**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

Miksi tunnen oloni aina ulkopuoliseksi?

**Kuka voisi kulkea vahvemmin rinnallani kun asiat tuntuvat
kaottisilta?**

Miten selviän opinnoista, kun kuormitun koulupäivien aikana?

Olenkohan ainoa, jolle asiat tuntuvat näin haastavilta?

**Vaikka multitasking on
arkipäiväinen ilmiö, nuoret
aistivat herkästi läsnäolon
puutteen - myös verkkovälitteisen
yhteydenpidon kautta! Näytä siis
nuorelle esimerkkiä läsnäolevana
ja turvallisenä aikuisena!**

VÄLIINPUTOAMINEN PALVELUISSA

Eräs merkittävä, Turvasatamassa näyttäytyvä ilmiö on nuorten väliinputoaminen auttavissa palveluissa. Palvelut ovat pirstaleisia ja nuoret kohtaavat niissä toistuvia haasteita kohdatuksi ja kuulluksi tulemisessa.

Turvasataman nuorten näkökulmasta avun hakeminen ja vastaanottaminen on korkean kynnyksen takana, työntekijävaihtuvuus suurta, asiakassuhteet liian lyhyitä, työntekijöiden käytös paikoitellen vähättelevää, palvelut ruuhkaisia ja odotusajat pitkiä.

Palveluiden rakenteet sekä kohtaamiset palveluissa ohittavat siis toistuvasti nuorten tunteet, tarpeet ja toiveet.

Tällaiset kokemukset palveluissa toisintavat usein niitä hylkäämiseen ja kaltoinkohtelun kokemuksia, joita osalle nuorista on kumuloitunut jo varhaisesta lapsuudesta saakka.

Kompleksisen palvelukokonaisuuden ymmärtäminen, saatavilla olevien palvelujen hahmottaminen, sekä vaihtuvien toimijoiden ja organisaatioiden toimintatapojen hahmottaminen ja noudattaminen edellyttävät nuorilta taitoja, joita heillä ei hankalan elämäntilanteensa ja taustatekijöidensä vuoksi välttämättä ole (Pernaa, Lindell & Kuoppala 2022).

Tämä ei kuitenkaan ole ainoa ongelma, sillä vaikka nuori osaisi navigoida palveluiden viidakossa, saattaa hän silti tulla ohitetuksi ja toistuvasti väärinymmärretyksi esimerkiksi vähättelyn tai vihamielisyyden vuoksi.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

“Perusteluksi uloskirjaamiselle [palvelusta] sain "meillä ei ole enää keinoja auttaa sua" ja se [ammattilainen] sano mulle kans aika ikävii juttui edellisellä käynnillä, mitkä oli puppua, ku netistä selvitin, ja ne sanat edelleen pyörii mun mielessä.”

Yhteiskunta saattaa pahimmillaan siis uudelleen traumatisoida apua hakevaa nuorta. Resurssipulaan puuttumisen lisäksi uusien palvelumallien ja työntekijöiden osaamisen kehittäminen tuntuisi tarvitsevan myös traumainformaatiota. Traumainformaation tarkoituksena on edistää yhteiskunnassa myötätunnon ja turvallisuuden kulttuuria.

Ymmärtämällä traumojen yleisyys ja niiden vaikutusmekanismit terveyteen, hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja käyttäytymiseen, voidaan ehkäistä turvattomien rakenteiden syntymistä organisaatioihin sekä saada välineitä traumasta toipumiseen ja ylisukupolvisten traumasiirtymien ehkäisyyn.

(Kuvajainen & Sarvela 2021.)

66 NUORTEN AJATUKSIA:

“Lukiossa mulle valitettiin, ku pyysin apua monelta eri tyypiltä, koska kukaa ei oikee auttanu sillee kaikessa ja siitä on jääny pelko. Eri alojen ammattilaisilla on se oma osaamisensa ja sit ku niitä yhdistää tulee parempi lopputulos, mut esim. mun muutaman vuoden takanen lääkäri ei sitä ymmärtäny ja sain siitä valitusta. Siks mul on kynnyys pyytää apua ku pelkään et se on väärin.”

Traumainformaation tarkoituksena on edistää yhteiskunnassa myötätunnon ja turvallisuuden kulttuuria.

**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

**Joudunko taas avaamaan kipeät elämäkokemukseni uudelle
ammattilaiselle?**

Miksi minut käännytetään itsetuhoisena pois päivystyksestä?

Miksi minulle ei kerrottu etukäteen, että työntekijäni vaihtuu?

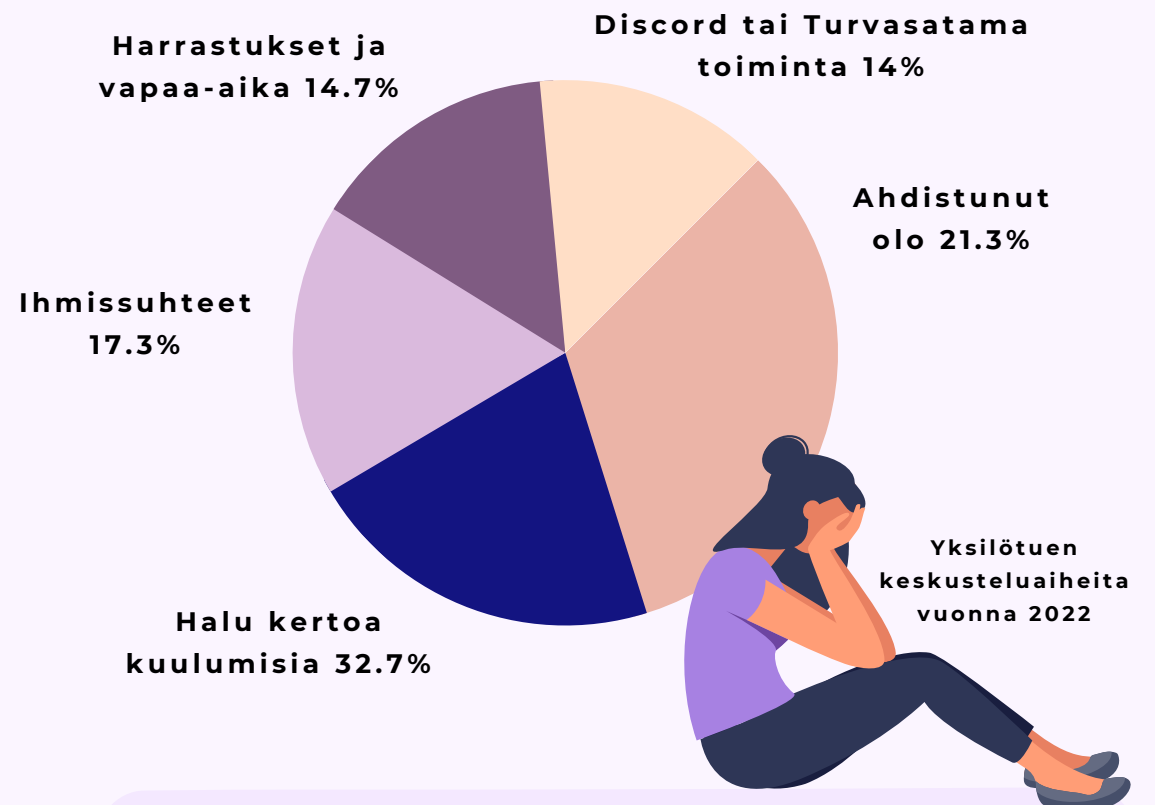
Kuka on oikea taho auttamaan minua tilanteessani?

**Jos aikuisten ja ammattilaisten on
vaikea hahmottaa palvelurakenteita
ja palveluiden moninaisuutta, niin
kuinka vaikeaa se on nuorelle, joka
suunnistaa palveluviidakossa ilman
apua ja tukea?**

ITSETUHOISUUS

Yksi hälyttävä, erityisesti nuorten yksilötueissa näkyvä ilmiö Turvasatamassa on itsetuhoisuus. Tilastollisesti joka viides työntekijöiden kanssa vuonna 2022 käydyistä yksityiskeskusteluista käsitteli itsetuhoisuutta. Turvasatamassa nuorten itsetuhoisuus näkyy ajatuksina, puheina, itsensä satuttamisena, itseä vaarantavana riskinottona ja joskus myös itsemurhayrityksinä.

Hyvinvointialueilla on tärkeää ottaa nuorten mielenterveys ja itsemurhien ehkäisy vahvasti osaksi strategiaa.

NUORTEN PAHAAN OLOON JA ITSETUHOISUUTEEN VAIKUTTAVAT VUOSIKOOSTEESSA NOSTETUT ILMIÖT:

- GLOBAALIT KRIISIT
- VÄHEMMISTÖJEN HEIKOMPI ASEMA
JA SYRJINTÄ YHTEISKUNNASSA
- TOIMIMATTOMAT
PALVELURAKENTEET
- LIIAN VÄHÄINEN TAI VÄÄRÄNLAINEN
TUKI NUORUUDEN HERKÄSSÄ
KEHITYSVAIHEESSA

Suomessa nuorilla 15–24-vuotiailla itsemurhien osuus kaikista kuolemansyistä oli 26 prosenttia, mikä on eurooppalaisittain verrattuna korkeaa.

Itsemurhakuolemien lisäksi huomiota on kiinnitettävä laajemmin nuorten pahaan oloon ja nuorten keinoihin yrittää ratkaista tai vähentää pahaa oloa. Itsetuhoiset ajatukset ovat nuoruudessa yleisiä, mutta pitkittyneinä ja hoitamattomina lisäävät myös itsemurhariskiä. Hyvinvointialueilla on tärkeää ottaa nuorten mielenterveys ja itsemurhien ehkäisy vahvasti osaksi strategiaa.

Itsetuhoisuuden ehkäisyyn ei ole siis yksittäistä ratkaisua, vaan se vaatii useampia rakenteellisia, yhteiskuntatasolla tapahtuvia muutoksia.

**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

Miten enää jaksaisin jatkaa?

Miksi musta tuntuu, ettei kukaan huomaa hätääni?

Olenko turha ja arvoton?

Miten voisin tuntea jotain muuta kuin tuskaa?

**Mikäli tämän tekstin lukeminen herätti sinussa
hankalia tunteita ja ajatuksia,
apua on saatavilla:**

Kriisipuhelin päivystää suomeksi 24/7
numerossa 09 2525 0111.

Sekasin-chat päivystää ma-pe klo 9-24 ja
viikonloppuisin klo 15-24 osoitteessa
<https://sekasin247.fi>

VERTAISSUHTEET

Vertaisten rooli on nuoruudessa merkittävä sosiaaliselle, fyysiselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille. Vertaisten kanssa nuoret harjoittelevat vuorovaikutustaitoja ja muodostavat identiteettiään suhteessa toisiin nuoriin. Turvasatamassa nuoret tarjoavat toisilleen paljon vertaistukea ja luovat kaverisuhteita.

Vuonna 2022 Turvasatamassa nousi enemmän esiin nuorten välisiä konflikteja edelliseen vuoteen verrattuna. Työntekijöille tämä kertoo työn vaikuttavuudesta ja Discord-yhteisön merkityksestä nuorten arjessa: niissä verkkoympäristöissä, joissa nuoret oikeasti viettävät arkeaan, näyttäytyvät monet samanlaiset ryhmäilmiöt, kuin esimerkiksi koululuokassa, sijaishuoltopaikassa tai nuorisotilalla. Verkkoyhteisössä ei siis vältytä erilaisilta tunteilta, sillä kohderyhmänä ovat psyykkistä ja sosiaalista herkkyyuskautta elävät nuoret ihmiset, joiden maailma on tunteita pullollaan. Eteen tulee konflikteja, kriisejä ja nuoren näkökulmasta hajottavalta tai lopulliselta tuntuvia tilanteita.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

"Haluan vaa sanoo et kiitos kaikille. Kiitos ylläpidolle tämän serverin pyörittämisestä ja kiitos kaikille jäsenille serverillä olemisesta. Tää on tosi mukava paikka, vaikka kaikenlaista draamaa onkin välillä, ja tänne on tosi kiva tulla aina koulupäivän päätteeksi juttelee."

"Kaikki saa olla sellasia kun haluaa ja me ollaan yks iso perhe <3<3<3"

"Minusta on hienoa että saa muilta nuorilta vertaistukea asioihin, josta itsekin joutuu selviämään, sekä kaikkia arvostetaan semmoisena ihmisenä kuin on."

"Eka aattelin tulla vaan trollaan mut sit huomasin että täällä on ihan mahtavia tyyppejä nii päätin jäädä"

Et kerro
kenellekään
mitään
mitä kuuluu

Kerrot
ylläpidolle
sun
huonosta olosta

Lastensuojelun asiakkaina olevilla ja olleilla nuorilla elämäntilanteissa ja menneisyydessä voi myös olla monenlaisia kuormittavia ja haavoittavia tekijöitä, jotka myös herkistävät vahvemmin vuorovaikutuksen haasteille.

Turvasatamassa käsiteltiin vuoden aikana usein vertaissuhteisiin liittyviä yhteistyön, ihmisten moninaisuuden hyväksymisen, kiusaamiseen puuttumisen, vastuun ottamisen, omien tunteiden ja ajatusten sanoittamisen, palautteen antamisen ja vastaanottamisen, sekä anteeksipyytämisen ja anteeksiantamisen taitoja.

#HUOLIA-JA-MURHEITA

Huolten ja murheiden jakaminen Turvasatamassa yksityiskohtia kuvaavalla tavalla herätti vuonna 2022 keskustelua yhteisössämme. Monet nuoret kokevat vastuuta kaverin hyvinvoinnista oman hyvinvoinnin kustannuksella, mikä luo kuormitusta jo haastavassa tilanteessa olevien nuorten elämään. Vaikka huolten ja murheiden jakamista pidettiin tärkeänä, keskustelimme Turvasatamassa millä tavalla tunteita voisi tuulettaa turvallisesti. Myös käytössämme ollut #huolia-ja-murheita-kanava otettiin loppuvuodesta pois käytöstä turvallisemman ilmapiirin edistämiseksi ja isompien murheiden siirtämiseksi työntekijöiden tarjoaman yksilötuen piiriin. Yhdessä tehdyt muutokset olivat tärkeitä ja turvallisuuden kokemusta lisääviä yhteisöllemme.

Turvallista tunteiden tuuletusta:

- Turhautumisen tai ärsytyksen jakaminen toiselle
- Tunteiden kevyt tuuletus yhdessä
- Vastuunotto omista virheistä ja fiiliksistä
- Avoimuus etsiä ratkaisua haasteeseen
- Toivon ja voimavarojen etsiminen yhdessä
- Yhteiseen aiheeseen keskittyminen
- Aikarajan asettaminen tunteiden tuulettelulle
- Huomioi ja ottaa vakavasti toisen tunteet, kokemukset ja triggerit

Turvatonta tunteiden dumppaamista:

- Yksityiskohtainen ahdistavista aiheista avautuminen
- Ei anna toiselle tilaa kertoa vastavuoroisesti omista ajatuksistaan
- Ei ota vastuuta omista virheistä
- Haluttomuus tarkastella toisesta näkökulmasta
- Vähättelee toisen kokemusta
- Keskustelun vieminen vain omaan tilanteeseen
- Aiheesta vellominen, vaikeista aiheista puhuminen liian kauan

Tunteiden turvallisen tuulettamisen muistilista

Ihmissuhdetaitojen harjoittelu verkkovälitteisesti kantaa hedelmää myös ruudun ulkopuolelle. Nuoren on mahdollista harjoitella vaativiakin vuorovaikutukseen liittyviä taitoja verkon välityksellä ja näitä taitoja hän voi soveltaa harjoiteltuaan myös kasvokkain kohtauksiin. Niinpä esimerkiksi lastensuojelussa puhelimen käyttöön puuttuessa kasvatuksellisin perustein, tai rajoituspäätöksellä, on tarkasti punnittava ja yksilöllisesti tarkasteltava lapsen etua.

Turvasatamassa toivotettiin muille hyvää "jotain" yli 1300 kertaa

Me Nuorten Turvasatamassa haastamme kaikki ammattilaiset toivottamaan kollegoille, yhteistyökumppaneille ja asiakkaille hyvää "jotain" ainakin yhdelle kerran päivässä! Hyvää lukuhetkeä vuosikoosteen parissa sulle. <3

"[TURVASATAMAN ANSIOSTA] YMMÄRRÄN PAREMMIN MIKSI KOEN, ETTÄ ELÄMÄ ON VÄLILLÄ HANKALAA. OLEN SAANUT MYÖS YSTÄVIÄ."

Lähtökohtaisesti nuoren tulee voida käyttää puhelintaan ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Huolipuheen sävyttämisen julkisen keskustelun keskellä kaikille alan toimijoille ei ole vielä selkeää, kuinka merkittävä ja myönteinen vaikutus sosiaalisen median kautta luoduilla vertaissuhteilla, sekä matalan kynnyksen auttavilla palveluilla nuoren arjessa voi olla. Tilanteen arviointi vaatii dialogia, asettumista nuoren asemaan ja halua aidosti ymmärtää ja tutustua nuoren verkkovälitteiseen arkeen.

**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

**Miten mun pitäisi toimia, kun hermostuksissani sanoin toiselle
pahasti?**

Annatko mulle anteeksi?

Miten voitaisiin keskustella täällä niin, ettei keskustelu triggeröisi?

Saanko jakaa teille yhden tosi ihanan jutun?

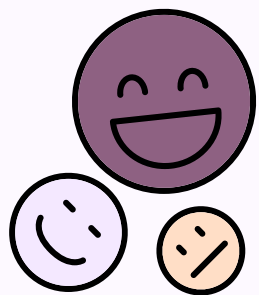
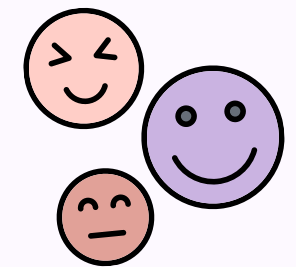
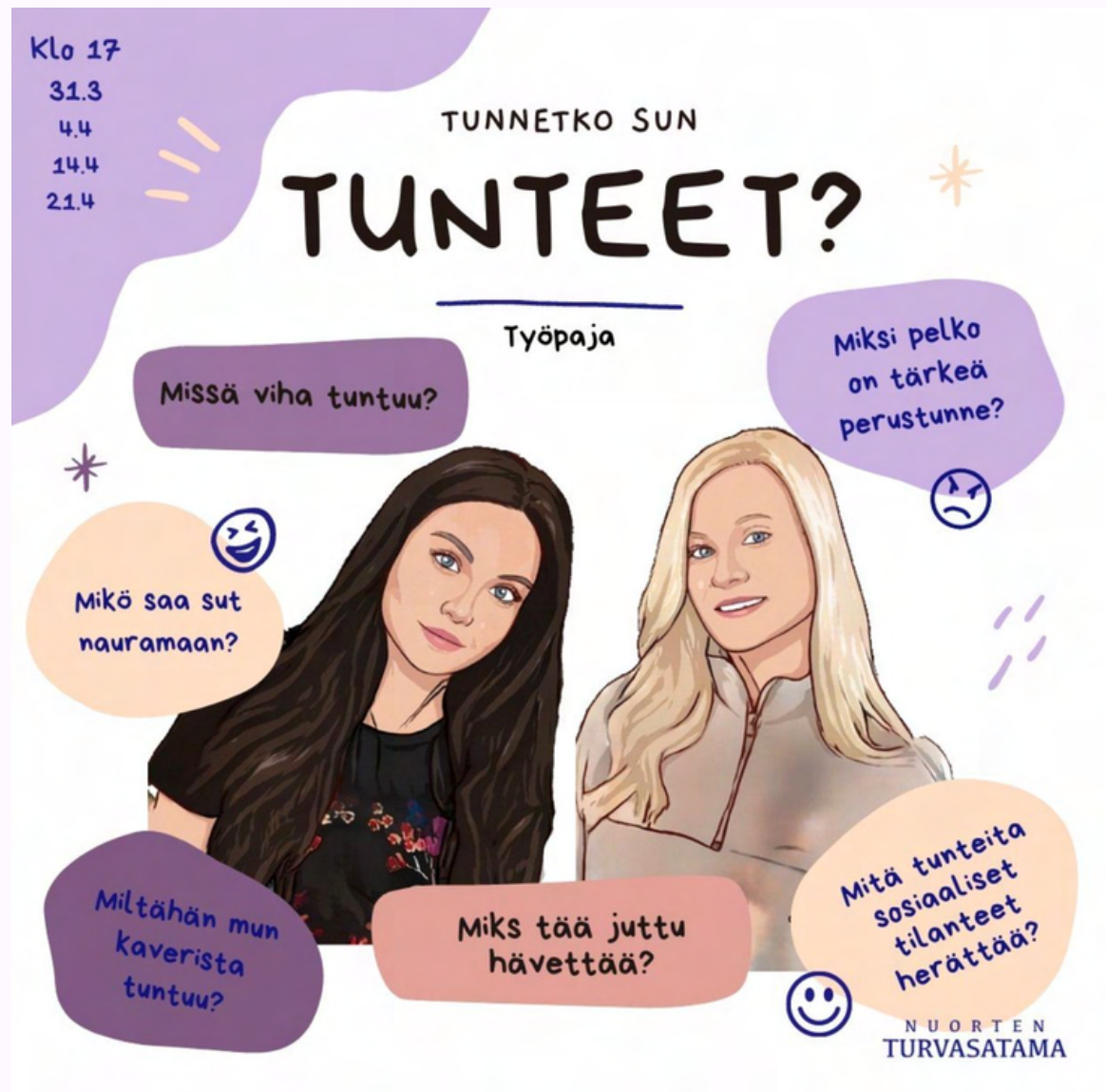
**Turvasatamassa kiiteltiin yli
2000 kertaa**

**Turvasatamassa pahoiteltiin ja
pyydettiin anteeksi yli 500
kertaa**

**On tärkeää, että aikuiset ja
ammattilaiset näyttävät myös
anteeksi pyytämisen ja antamisen
esimerkkiä, sekä tukevat nuorta
hyväksymään virheensä ja auttavat
nuorta jatkamaan eteenpäin**

KEVÄÄN 2022 AIKANA NUORTEN TURVASATAMASSA TOTEUTETTIIN OSANA SOSIONOMIOPSIKELIJA ANNA AHONALAN HARJOITTELUA SULJETTU TUNNETKO SUN TUNTEET? -RYHMÄPROSESSI. VASTAAVAANLAISTA TOIMINTAA NUORTEN TURVASATAMASSA EI OLTU AIEMMIN KOKEILTU. RYHMÄKERTOJA OLI VIIKOTTAIN YHTEENSÄ NELJÄ. RYHMÄÄN OSALLISTUI SEITSEMÄN NUORTA. TYÖPAJOJEN TARKOITUKSENA OLI TUTUSTUA MATALALLA KYNNYKSELLÄ TUNNETAITOIHIN SEKÄ TARJOTA NUORILLE MUUTAMIA TYÖKALUJA TUNNETAITOIHIN LIITTYEN.

TYÖPAJASSA POHDISKELTIIN, MILLAISTA ON TUNTEIDEN TUNNISTAMINEN JA NIIDEN NIMEÄMINEN. YHTEISTÄ KESKUSTELUA HERÄSI MYÖS SIITÄ, MINKÄ VUOKSI TUNNETAITOJA ON TÄRKEÄ OPETELLA. TYÖPAJASSA HERÄNNEITÄ AJATUKSIA ON KOOTTU VIEREISEEN KUVAAN.

ITSENÄISTYMINEN

Vuonna 2022 moni Turvasataman yhteisön nuori itsenäistyi ja palvelimella käytiin erityisesti syksyllä runsaasti keskustelua itsenäistymisestä. Nuorten itsenäistyminen on moniulotteinen elämän murrosvaihe, jossa jokainen kokemus on erilainen nuoren arjen olosuhteista ja elämäntilanteista riippuen.

Turvasataman työntekijät ottivat nuorten itsenäistymisvaiheen viime syksynä huomioon myös toiminnan suunnittelussa. Hankkeessa järjestettiin mm. Kohti korkeuksia-webinaarit, jossa käsiteltiin sijaishuollosta itsenäistyvien nuorten arkeen linkittyviä rahakysymyksiä, sekä sijaishuollossa asuneiden nuorten aikuisten uratarinoita. Tämän lisäksi ohjelmistoon otettiin säännöllisemmin toteutettavat kokkailulivet, joissa nuoret ja työntekijät pääsivät opettelemaan yhdessä ruuanlaittoa ja nuorille korvattiin kokkailusta aiheutuneet kulut.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

“Mun mielestä siinä olis kehitettävää, että nuorten kanssa keskustellaan enemmän, sillä jokainen tulee eri lähtökohdista. Kaikilla meillä on ne omat juttunsa vahvuudet ja heikkoudet. Osa pelkää itsenäistymistä tai saattaa pelätä sitä, että miten pärjää. Itse ainakin oisin toivonut enemmän keskustelua siitä, miten asioita aletaan järjestää eikä vaa sillee oot ny 18 ja ulos täältä. Siinä vois olla ehkä vähän joustoa tai se, että sulla ois heti ekoina päivinä joku kenelle soittaa tarvittaessa ja saat tukea.”

Nuoria puhututtivat itsenäistymiseen liittyen esimerkiksi jälkihuollon palvelut, taloudellinen tuki ja tukien hakeminen, tukiverkostot itsenäistyessä, oman kodin sisustaminen ja laskujen maksaminen. Vaikka edellä mainitut konkreettiset toimet ovat keskeinen osa itsenäistymistä ja sen tukea, liittyy aiheeseen myös monenlaisia tunteita. Nuorta saattoi huolettaa oma pärjääminen, erityisesti jos siirtymä sijaishuollosta omaan asuntoon on tapahtunut jotenkin äkillisesti ja turvattomasti. Vaihtoehtoisesti nuorta saattoi harmittaa aikuisten jarrutteleva, epäilevä tai ylisuojeleva suhtautuminen nuoren itsenäistymiseen.

Elämänmuutokset aiheuttavat aina jossain määrin psyykkistä kuormitusta ja tämä oli huomattavissa myös yhteisön nuorten arjessa puheina ja kokemuksina, jotka eivät suoraan koskeneet itsenäistymistä, mutta todennäköisesti linkittyivät ainakin jossain määrin uuteen elämänvaiheeseen. Muuttanut elämäntilanne saattoi herättää ahdistusta, mielialanvaihtelua, nukkumisen haasteita tai erilaisia identiteettiin liittyviä pohdintoja, joissa vertaisten ja työntekijöiden tuki oli tarpeen.

Minä laittamassa vielä vähän
iltsukkapaltsukkaa
suukkuluukkuun:

Nuoria kohtaavien ammattilaisten onkin tärkeää kuunnella herkällä korvalla, millaisia tuen tarpeita nuorella itsenäistyessä on. Käytännön asioihin on hyvä varata aikaa ja viestiä nuorelle, että mikään kysymys tai pohdinta ei ole "liian tyhmä" kysyttäväksi ja yhdessä pohdittavaksi. Samalla on tärkeää kuitenkin luoda tilaa ja turvaa käsitellä itsenäistymisen herättämiä tunteita, joten kaikkea työskentelyaikaa ei kannata täyttää konkretialla.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

"Mul on kaks etsivää nuorisotyöntekijää tukena kasvamisessa, nii ei tarvii osata viel mitää tehä ite, vaa voi rauhassa opetella, ku on ihmisii jotka auttaa ja kattoo perää."

HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ NUOREN ITSENÄISTYMISEN TUKEMISEEN OVAT MM.

- KIINNOSTUNEEN KYSELEVÄ ILMAPIIRI
- MYÖNTEINEN TAI NEUTRAALI SUHTAUTUMINEN KAIKENLAISIIN TUNTEISIIN JA AJATUKSIIN
- NUOREN VAHVUUKSIEN JA VOIMAVAROJEN TUNNISTAMINEN JA SANOITTAMINEN
- KYKY VASTAANOTTAA NUOREN SANOITTAMAA EPÄVARMUUTTA JA AHDISTUSTA RAUHALLISESTI VAHVISTAMATTA SITÄ.

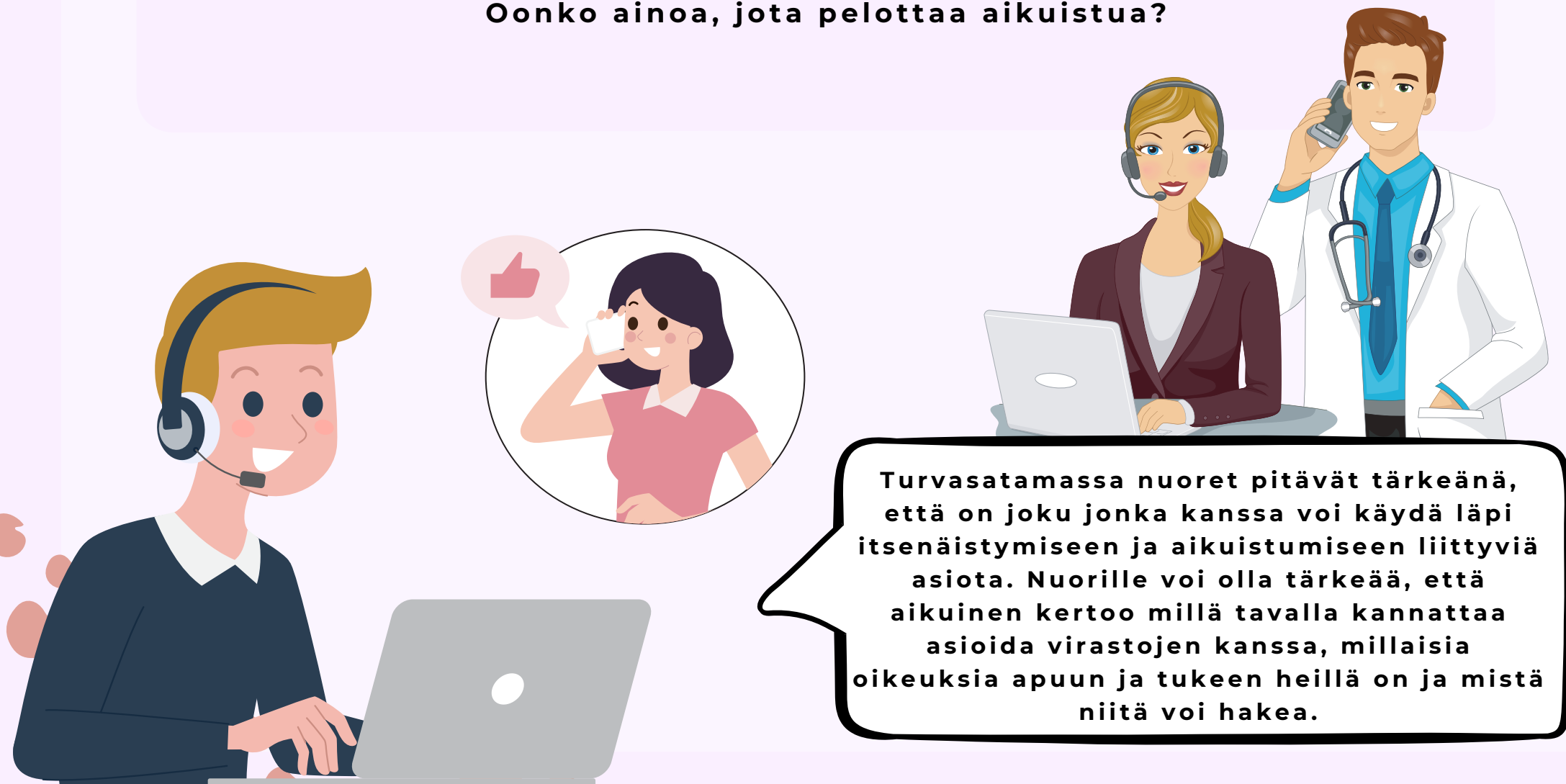
**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

Otanko tässä asiassa yhteyttä Kelaan, sossuun, vai minne?

Miten lattiakaivo ja hajulukko puhdistetaan?

Mitä helppoa ja edullista ruokaa voisin tehdä tänään?

Oonko ainoa, jota pelottaa aikuistua?

Turvasatamassa nuoret pitävät tärkeänä, että on joku jonka kanssa voi käydä läpi itsenäistymiseen ja aikuistumiseen liittyviä asiota. Nuorille voi olla tärkeää, että aikuinen kertoo millä tavalla kannattaa asioida virastojen kanssa, millaisia oikeuksia apuun ja tukeen heillä on ja mistä niitä voi hakea.

10 VINKKIÄ AIKUISELLE TUKEMISEEN

1. ENNAKKOLUULOT

Vaikka ennakkoluulot ovat tavallisia, on tärkeää, että ne eivät vaikuttaisi siihen miten suhtaudut minuun.

2. HYVÄKSYMINEEN

Hyväksymällä minut sellaisena, kuin olen osoitat minulle, että minäkin voin hyväksyä itseni sellaisena kuin olen.

3. LUOTTAMUS

Osoittamalla luottavasi minuun ja kykyihini, vahvistat samalla itseluottamustani.

4. KUUNTELEMINEN

Kuunteleminen ja läsnäoleminen vahvistavat kuulluksi tulemisen kokemustani ja sitä että olen merkityksellinen.

5. INHIMILLISYYS

Olemalla itse ihminen ja osoittamalla sitä myös minulle on riittävä.

6. TEOILLA ON MERKITYS

Kaikilla teoilla voi olla suuria ja kauaskantoisia vaikutuksia. Auta minua esimerkilläsi ymmärtämään ymmärtämään asioiden tärkeys.

7. NUORI ELÄMÄNSÄ TOIMIJANA

On tärkeää kannustaa minua tekemään itsenäisesti päätöksiä ja tukea minua haastavissa valinnoissa.

8. TUKI MITÄ JOKA KESTÄÄ VAIN

Tuki joka kestää mitä vain – ei katso virheitä, eikä pintapuolisesti vaan näkee lapsen ja nuoren edut ja toimii kuin ankkuri.

9. TUKEMISEN AJANKOHTAISUUS

Kertomalla minulle minkälaisia tuen muotoja on olemassa ymmärrän paremmin millaista tukea tarvitsen.

10. EI!! PÄRJÄÄMISELLE

On tärkeää osoittaa minulle ettei yksin tarvitse pärjätä ja apua saa aina pyytää. Joskus kuunteleminen on paras apu.

10 vinkkiä
saatavilla
myös
julisteena!

OPISKELU

Turvasataman #koulu-ja-opiskelu-kanava on keskeinen väylä vaihtaa ajatuksia sekä antaa ja saada vertaistukea opintoihin liittyen. Vuonna 2022 kanavalla keskusteltiin esimerkiksi kokeista, jatko-opintoihin hakemisesta, harjoittelu- tai työssäoppimispaikoista sekä pyydettiin aktiivisesti apua läksyihin. Nuoret kertoivat myös onnistumisistaan, jos olivat ylittäneet itsensä opintoihin liittyvissä tilanteissa, esimerkiksi etukäteen pelottaneessa kokeessa.

Erilaiset opintoihin liittyvät haasteet ovat yksi näkyvä ilmiö Turvasataman arjessa. Nuorten hankalia elämäntilanteita, haavoittavia elämäkokemuksia tai oppimiseen liittyviä haasteita ei osata aina ottaa tarpeeksi huomioon koulussa tai oppilaitoksessa. Myös nuoren usko omaan kykyihin ja mahdollisuuksiin voi olla haastavaa johtuen mm. ympäröivän yhteiskunnan normeista, lastensuojelun stigmasta ja aiemmista elämässä koetuista pettymyksistä. Monelle nuorelle myös erityisesti nivelvaiheet opetusasteelta toiselle ovat kriittisiä kohtia, jolloin tukea ja apua tarvitaan. Nivelvaihe voi sijaishuollossa asuvalle nuorelle usein tarkoittaa myös koulun vaihtumista kesken opiskelun.

ITSENSÄ JOHTAMISEN TAIDOT,
AINA KANNATTAA YRITTÄÄ,
HAASTEISTA PÄÄSEE KYLLÄ YLI,
OPPIMAAN OPPIMISEN ASENNE,
VAHVUUKSIEN VAHVISTAMINEN,
MITÄ NÄITÄ NYT OLI...

Esimerkiksi sijaishuolto paikassa, nuorisotilalla tai verkkovälitteisessä nuorten toiminnassa on hyvä selvittää nuorten halua läksyavulle. Läksykerhon yhteydessä voidaan keskustella myös laajemmin kaikenlaisista mielen päällä olevista asioista opiskeluun liittyen.

Ennen kaikkea sijaishuollossa asuva lapsi ja nuori hyötyy koulu- ja opintopolullaan kannattelevasta moniammatillisesta verkostosta, jota on Suomessa juurrutettu Sisukas-toiminnan avulla. Tutkitusti varhaisella tuella lapset ja nuoret pystyvät saamaan potentiaalinsa käyttöön sekä heidän hyvinvointinsa ja oppimistuloksensa paranevat.

Koulunkäyntiä voidaan tukea verkkovälitteisesti esimerkiksi tekemällä koulutehtäviä yhdessä.

SISUKAS-mallin vaiheet

1. Sosiaali-
työntekijän
yhteydenotot

2. Aloitus-
tapaaminen

3. Alku-
kartoitus

4. Palaute ja
oppimis-
suunnitelma

5. Tuki ja
seuranta

6. Seuranta-
kartoitus

7. Loppu-
tapaaminen

Seuranta
yläkoulun
loppuun

Pesäpuu 2023, Sisukas-malli

Sisukas-toiminta tarjoaa systemisen tukimallin sijoitettujen lasten koulupolulle. Peruskouluun suunnattu Sisukas-malli on sovellettavissa myös toiselle asteelle.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

"Mulla on lukiossa erityisen tuen suunnitelma. Sen mukaan mulla on oikeus esimerkiksi lisäaikaan koulutehtävissä ja kokeissa ja esimerkiksi mahdollista sopia erillinen palautuspäivä opettajan kanssa tehtäviin tilanteen niin vaatiessa. Näin kevennetään mun kuormaa ja edistetään mun jaksamista. Eteen tuli koulussa tilanne, jossa opettaja kommentoi, että ei tuollaiseen järjestelyyn voi olla oikeutta, kun käy muuten epäreiluksi muita kohtaan. Siis niinku mitä ihmettä, olin siinä kohtaa vähän suu auki ja kummastelin opettajan mielipidettä asiasta."

"Miten saada opiskelumotivaatiota? Koeviikko on menossa päin helevettä, ku espanjan koe on huomenna eikä oo energiaa opiskella. Siis se on ihan älytön oravanpyörä, et kun en opiskele nii en osaa, mutten halua opiskella koska en osaa."

BACK TO SCHOOL-FESTAREIDEN OHJELMA:

PERJANTAI 12.8.

KLO	Activity
15	Pelailua
16	Musan kuuntelua & soittoilistan tekoa
17	Leivontalive: makkapalat
18	Yhteistä piirtelyä
19	Teemakeskustelu: mielenterveys & hyvinvointi
20	Iltasatu

LAUANTAI 13.8.

KLO	Activity
14	Pullavisa
15	Mystinen Kahoot
16	Tietovisa
17	Arvaa sana
18	Yllätysohjelma
19	Kokkailaan lives
20	Hassut nimet-arvonta

+meemikisa
koko
viikonlopun

**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

Voisko joku auttaa mua tässä koulutehtävässä?

Onko musta korkeakouluopintoihin?

Miten selviän työharjoittelusta, kun pelkään paniikkikohtauksia?

Olenkohan ainoa, jolle opinnot tuntuvat näin haastavilta?

APUA!

**Me Turvasataman työntekijät
opimme valtavasti nuorilta
heidän opinnoistaan ja
kiinnostuksenkohteistaan!
Nuoret ovat kyllä monessa
asiassa meitä huomattavasti
viisaampia.**

VOIMAVARAT

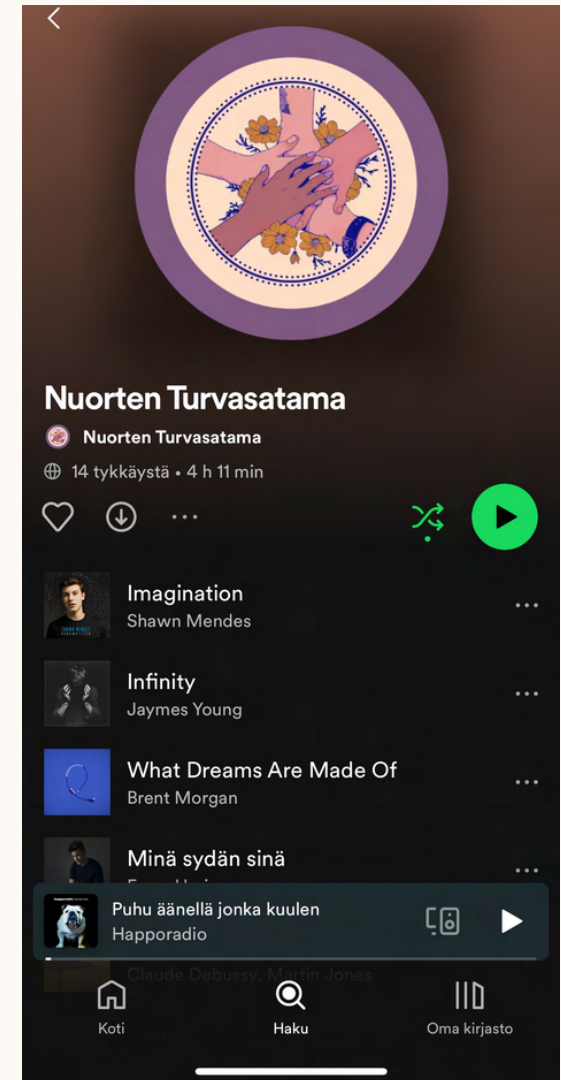
Vaikka Turvasataman nuorilla on erilaisia haavoittavia elämäkokemuksia ja kuormittavia elämäntilanteita, on heillä myös valtavasti voimavaroja ja selviytymiskeinoja. Erityisesti tärkeät harrastukset, joissa on mahdollista käyttää luovuutta sekä hyödyntää ja kehittää omaa osaamista, tuovat tukea ja jaksamista arkeen.

66 NUORTEN AJATUKSIA:

“Hei ihana miten sulla tällä hetkellä menee? Toivottavasti voit hyvin, mutta surukin on okei. Jos on vaikeaa, kuuntele tää mitä haluan kertoa just sulle.<3 Aina ei tarvi jaksaa mennä paikasta A paikkaan B. Sulla on oikeus antaa omalle keholle lepoa silloin kun se sitä tarvii. Sulla on oikeus levätä, rentoutua ja ennen kaikkea kuunnella omia jaksamisia.<3 Sä oot sen kaiken arvonen.<3 Se kipu, tuska tai muut vaikeet asiat ei vaan tunne sua, sillä oot mahtava ihminen omana itsenäsi.<3 Pyydän sano itselle silloin ku tarviit lepoa "olen levon arvonen ja oikeus levätä."<3 Oot sun elämän päähenkilö joten kohtele itseäsi niikun timanttii, mutta arvokkaampaa. Ai niin muista oot juuri tuollasena arvokas ja riittävä noin.<3 Älä muuta itsessäsi mitään.<3 Olet hyvä noin.<3”

Nuoret julkaisevat Turvasatamassa paljon mm. luontokuvia, käsitöitä, piirustuksia, maalauksia, kokkauksia, suosikkikappaleita, meemejä, voimalauseita, eläinkuvia, tsemppiviestejä ja hauskoja tai puhuttelevia tiktokkeja.

Nuorten Turvasataman soittolista

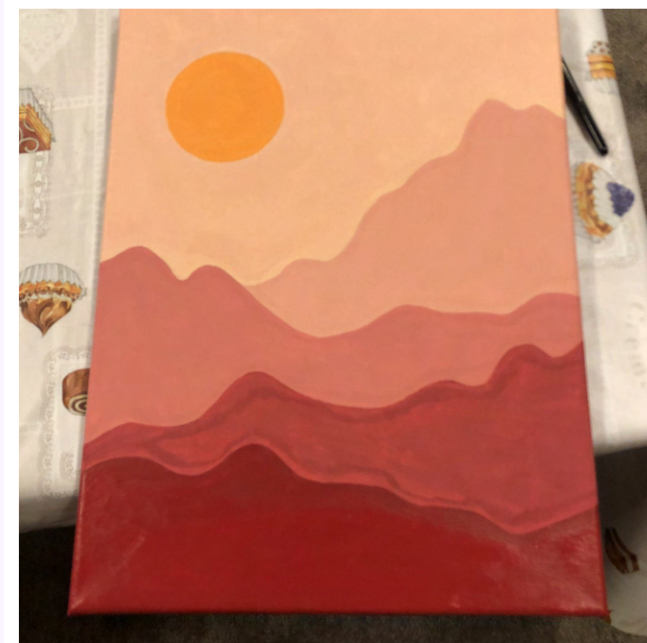
**KUVITTEELLISIA, TURVASATAMASSA NÄYTTÄYTYVIIN
KESKUSTELUIHIN POHJAUTUVIA ESIMERKKEJÄ:**

Haluatteko nähdä millaisen käsityön sain just valmiiks?

Mikähän voisi olla hieno paikka valokuvaamiselle?

Olisikohan huomenna hyvä fiilis lähteä salille?

**Päästäänköhän taas ensi viikolla jälkihuollon
harrastuskokeiluryhmän kanssa seinäkiipelemään?**

Verkossa luodut ystävyudet ja yhdessä hengailu digitaalisesti ovat kiinteä osa monen nuoren arkea.

Turvasatama yhteisönä toimii monelle tärkeänä voimavarana.

"OON SAANU PALJON VERTAISTUKEA"

Vuosikoosteen jälkimmäinen osa esittelee lisää valikoituja paloja vuoden 2022 aikana nuorten julkaisemista tuotoksista

**NUORTEN
JAKAMIA
TUOTOKSIA
TURVASATA-
MASTA**

TURVASATAMAN

LEMPPARIJÄLKKÄRIT

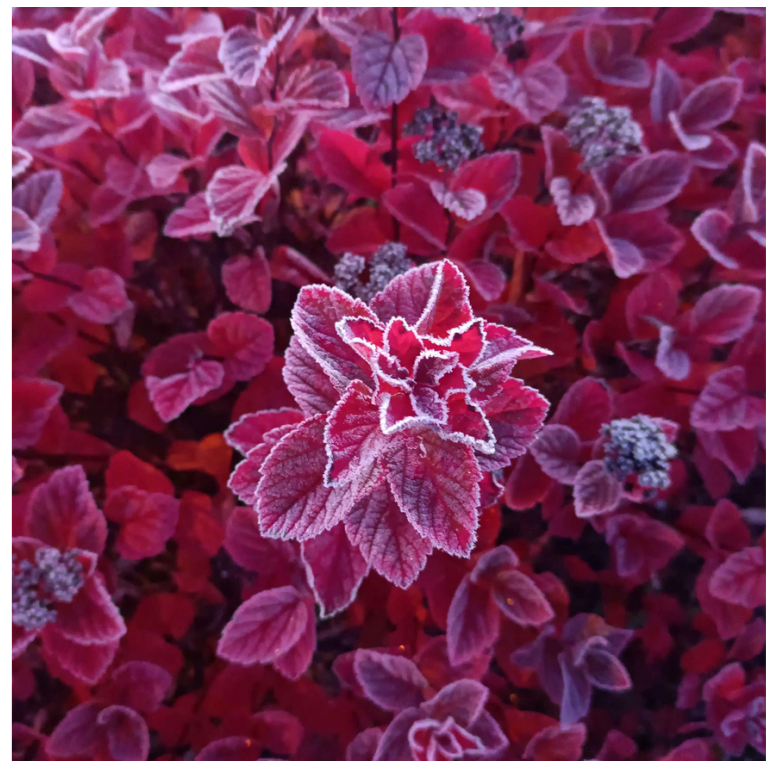
yum! yum!

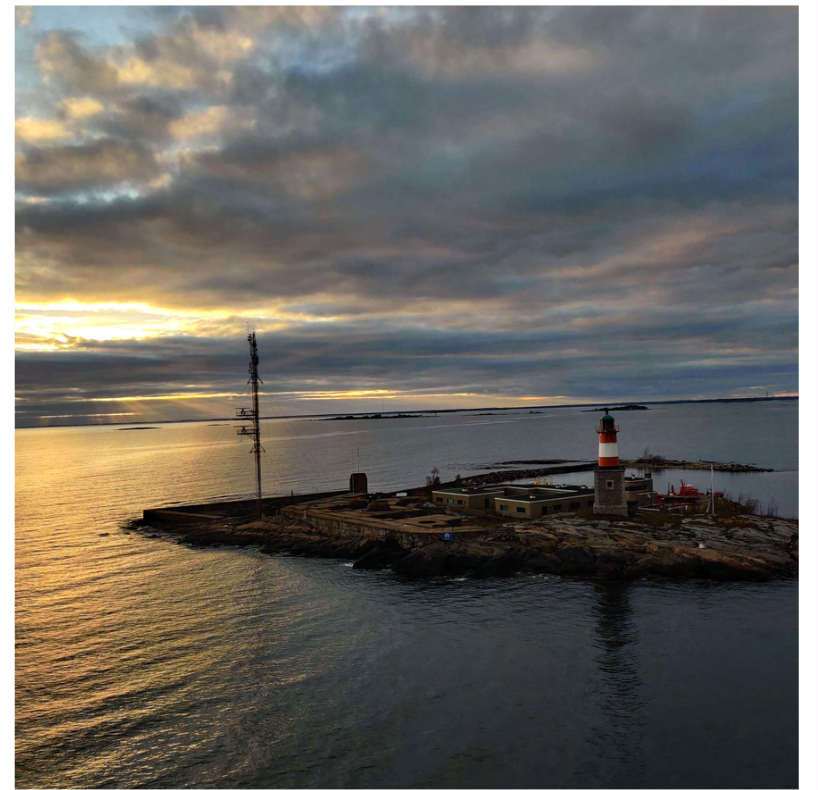
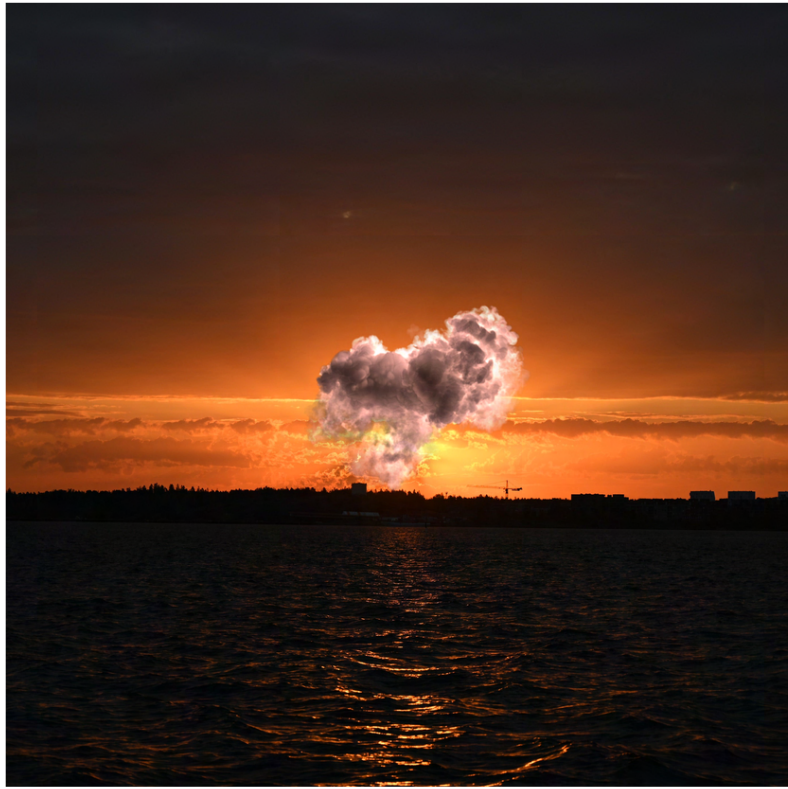

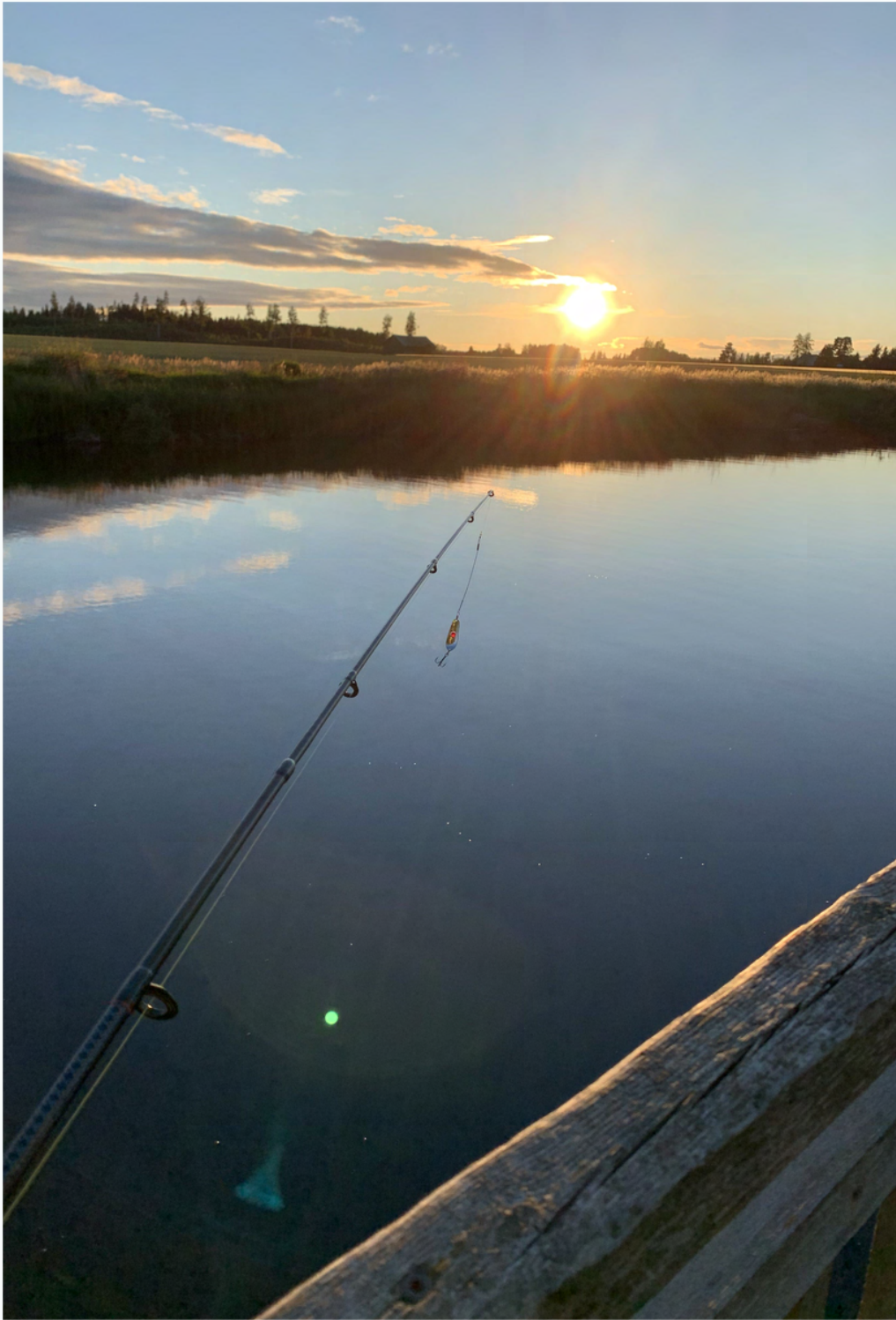

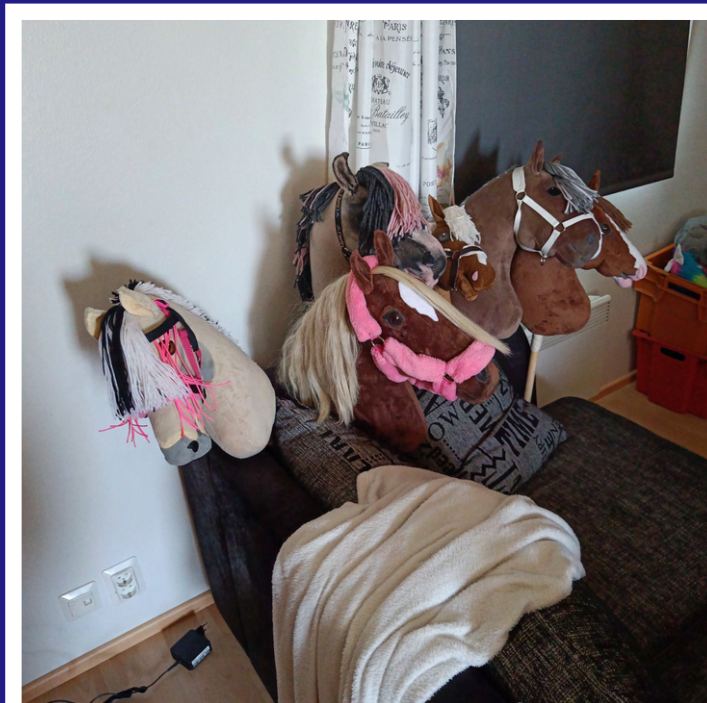
**NUOREN
SUUNNITTELEMA
TURVASATAMAN
OMA AUTO**

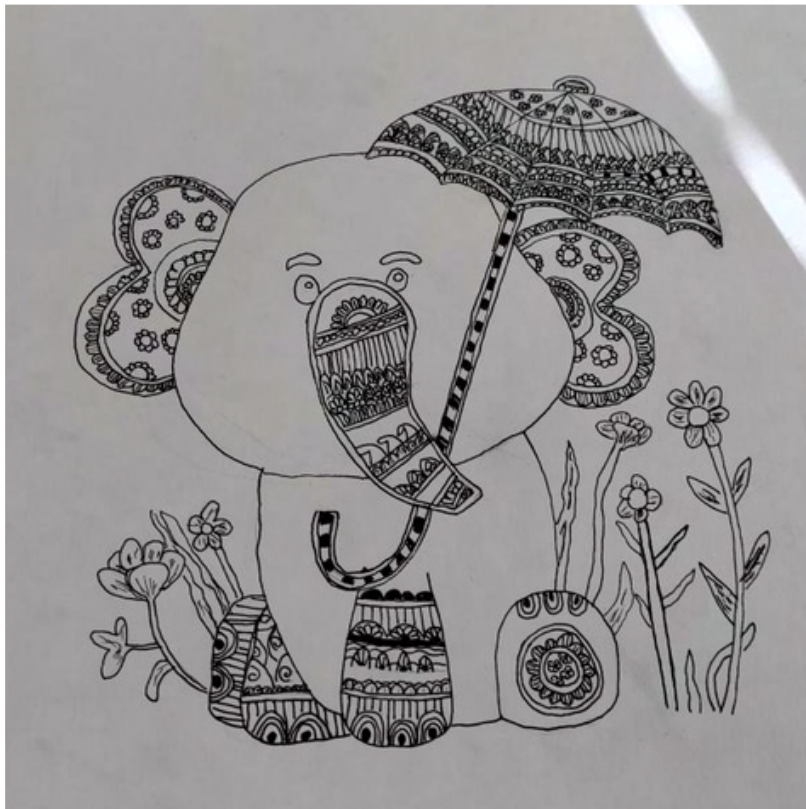

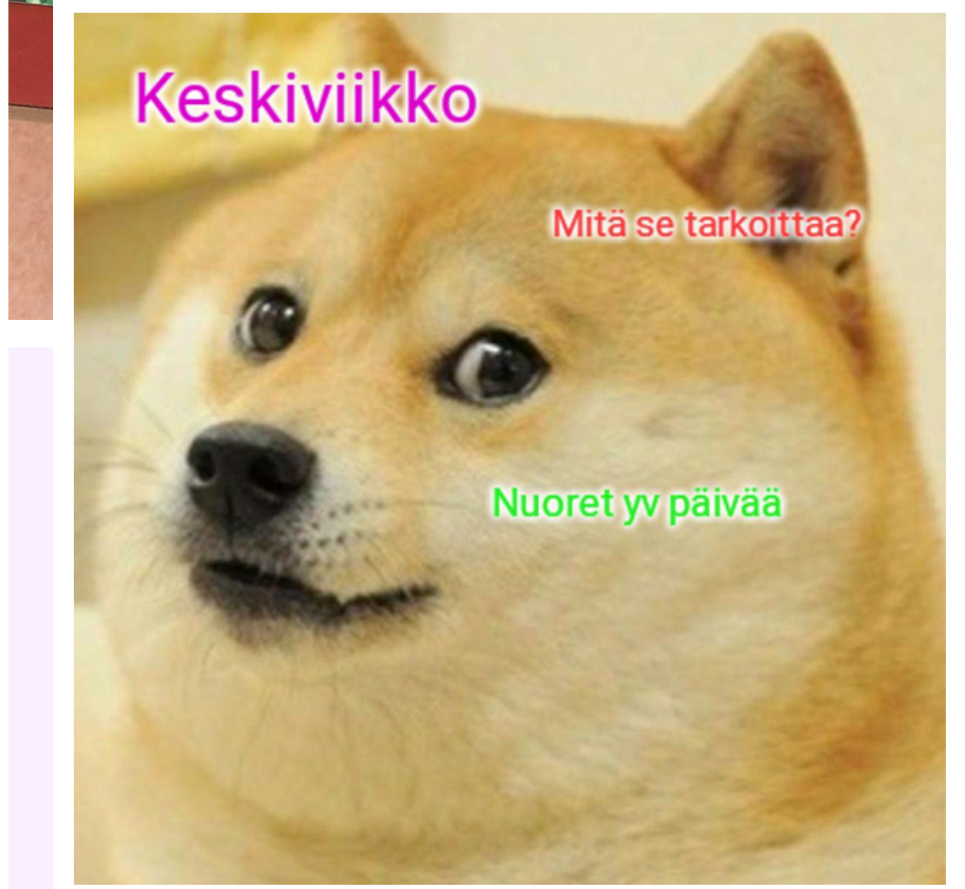
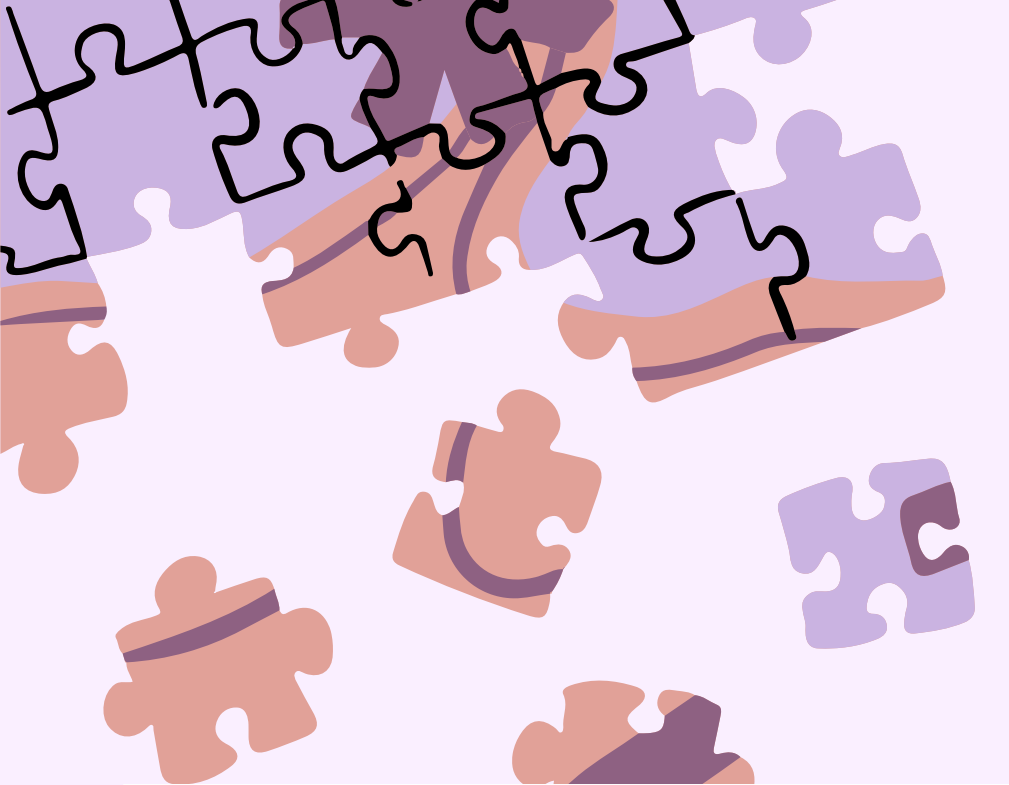

KEPPAROINTI <3

Keskiviikko

Mitä se tarkoittaa?

Nuoret yv päivää

LOPUKSI

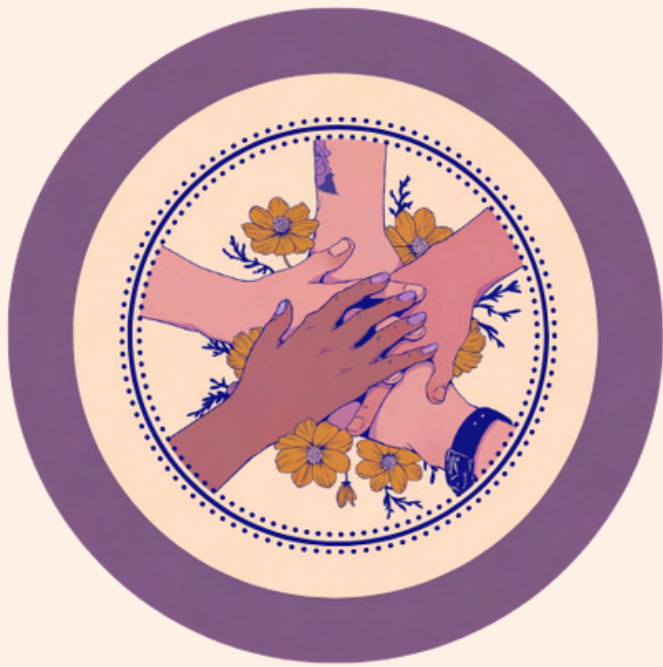
Lastensuojelun asiakkaana olevat ja olleet nuoret ovat haavoittuvassa asemassa ja tämän ryhmän sisällä lisähaavoittuvuutta tuottavat erilaiset tekijät, kuten syrjäseuduilla asuminen, mielenterveyden haasteet ja neuropsykiatriset haasteet, jotka luovat kynnyksiä ja esteitä nuorille suunnattuun kasvokkaiseen toimintaan ja palveluihin hakeutumiselle. Hankkeemme valtakunnallinen, verkkovälitteinen toiminta on tavoittanut nuoria eri puolilta Suomea – varsinkin erityisen haavoittuvassa asemassa olevia nuoria, joilla on erilaisia esteitä ja kynnyksiä kasvokkaiseen osallistumiseen.

Myös lastensuojelun kehittämistyön toimijat ovat olleet kiinnostuneita Nuorten Turvasataman kohderyhmän mukaan ottamisesta lastensuojelun kehittämis- ja vaikuttamistoimintaan. Nuoret ovat päässeet vaikuttamaan esimerkiksi Lanzaroten ihmisoikeussopimuksen kansallisen toimeenpanosuunnitelman valmisteluun sekä uudistuvan lastensuojelulain valmisteluun. Nuorten kokemuksia itsenäistymisestä ja jälkihuollosta on myös viety eduskuntaan. Ennen kaikkea Nuorten Turvasatama mahdollistaa kuitenkin arkisia kuulumisen ja kuulluksi tulemisen kokemuksia.

Verkkoalustat ovatkin tärkeitä osallisuuden areenoja, sillä sitä kautta saadaan myös marginalisoitujen nuorten ääntä kuuluviin. Se, mikä ulkopuoliselle voi näyttäytyä turhanpäiväisenä ruudun tuijotteluna, pitää sisällään valtavan kirjon nuorten kokemusmaailmaa: iloa, surua, häpeää, syyllisyyttä, huumoria, naurua, kyyneliä, traumoja, kriisejä, resilienssiä, onnistumisia, epäonnistumisia, turhautumista, riitoja, sopimisia, ystävyyttä, ihastumista, rakastumista, sydänsuruja, huumoria, yhteisöllisyyttä... Lastensuojelutyötä on tehtävä myös digitaalisesti, sillä nuoret tarvitsevat aikuisten tukea ja apua kaikissa arkiympäristöissään – myös somessa.

KIITOS!

(ERITYISESTI JOKAISELLE UPEALLE
TURVASATAMAN NUORELLE ❤️)

NUORTEN
TURVASATAMA

@NUORTEN.TURVASATAMA

@NUORTENTURVASATAMA

@NTURVASATAMA

Autista Lasta ry

VETUROINTI

OSALLISUUDEN AIKA

Pesäpuu ry

LÄHTEET

Lämsä, R., Santalahti, P., Haravuori, H., Pentinmikko, A., Tuulio-Henriksson, A., Huurre, T. & Marttunen, M. (2015) Neuropsykiatrisesti oireilevien nuorten hoito- ja kuntoutuspolut Suomessa. Työpapereita 78/2015. Helsinki: Kela

Mieli ry (2022) Nuorten itsetuhoisuus on hälyttävän yleistä. <https://mieli.fi/uutiset/nuorten-itsetuhoisuus-halyttavan-yleista/>

Nuorisotutkimusseura (2022) Poikkeustila toisen jälkeen: nuorten näkemyksiä koronasta Ukrainan sotaan.

Pernaa, H-K., Lindell J., Kuoppala J. (2022) Palvelujen pirunpolskaa. Asiantuntijanäkemyksiä rikoksilla oireilevien nuorten palveluverkoston kehittämisestä.

Kuvajainen, J. & Sarvela K. (2021) Traumatietoisuus luo kestäväää vuorovaikutusta.

Pesäpuu (2023) SISUKAS – Sijoitettu lapsi koulussa. <https://pesapuu.fi/toiminta/koulun-ja-lastensuojelun-yhteistyö/sisukas/>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (2023) Lastensuojelun käsikirja. Yhteydenpidon rajoittaminen. <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/rajoitukset-sijaishuollossa/yhteydenpidon-rajoittaminen>

Valtioneuvosto (2022) Kansalaispulssi – 34. Kierros.